

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА СВЕТОСЛАВ МИНКОВ ПЕРНИК

ОТЧЕТ за дейността на РБ „Св. Минков” през 2021 г.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Регионална библиотека “Светослав Минков” има общодостъпен характер с универсален профил на комплектуване. Събира, съхранява, организира и предоставя за ползване универсални по вид, език и съдържание библиотечни фондове, осигурява диференцирано обслужване на читатели чрез заемна служба, обща и специализирана читалня, отдел “Изкуство”, отдел “Краезнание”, Детски отдели и филиална структура. Библиотеката осъществява справочно-библиографско и информационно обслужване в региона, тя е основно хранилище за краеведски библиотечни документи. В съответствие със своите цели и задачи поддържа адекватна организационно-функционална структура, която е оптимална и осигурява възможност за ефективно обслужване на ползващите я граждани.

Регионалната библиотека притежава фонд от библиотечни документи - книги, периодични издания, аудио и видео касети, картографски, нотни и графични издания, CD, DVD и други носители на информация.

С Постановление № 80 на МС от 07. 04. 2006 г. УНБ “Св. Минков” придоби статут на регионален културен институт с отворени функции по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата с регионални функции за библиотеките в Пернишка област. Библиотеката осъществява координационна, квалификационна и експертно-консултантска дейност по отношение на тези библиотеки.

От 06 юли 2009 г. е в сила Закон за обществените библиотеки, който урежда учредяването, видовете, функциите, управлението и финансирането на обществените библиотеки. От 18 ноември 2014 г. е актуализирана и Наредба №3 на МК за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд. Тези документи са водещи нормативни документи за работата на библиотеката.

МИСИЯ

Регионалната библиотека подпомага културното, образователното и просветното развитие на перничани, работи за всестранно библиотечно, библиографско и информационно осигуряване. Тя е обществена /публична/ библиотека и осигурява равен достъп до знания и информация на всички свои ползватели, без оглед на възраст, пол, раса, религия, националност, език и социално положение. Ръководните принципи в работата на библиотеката са в неразривна връзка с нейната мисия.

КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОБРАБОТКА

За изминалата 2021 г. в РБ „Св. Минков” са постъпили общо **2 622** (две хиляди шестстотин двадесет и два) тома литература. От тях :

- **дарения : 732** тома на стойност – **4 563,49 лв.**
- **покупки : 1863** тома на стойност – **23 497,69 лв.**

- **заменени срещу загубени - 27 тома на стойност – 54,00 лв.**

Общата стойност на приетите библиотечни документи е **28 115,18 лева** (двадесет и осем хиляди сто и петнадесет лева и осемнадесет стотинки).

При подбора на библиотечните документи предимство имаше комплектуването на художествена /детска и за възрастни/ литература. По-редуцирано е набавянето на литература от отделните отрасли на знанието: научна, учебно-образователна и справочна.

През 2021 г. беше спечелен проект към Министерство на културата по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” на стойност **15 499,94 лв.** С реализацията на проекта библиотеката получи възможност за попълване и разширяване на колекциите си.

По вид постъпилата литература през годината е представена от книги графични, картографски издания и нотна литература.

С постъпилите и отчислени библиотечни документи през 2021 г. общият обем на фонда на библиотеката възлиза на **300 389** тома библиотечни единици.

Набавените библиотечни документи са обработвани технически своевременно и регистрирани в електронния и служебния каталог, както и в каталозите на отделите. Ретроспективно се добавят описания от раздадената литература и се извършва своевременно редакция на електронния каталог.

Отчисленията на остаряла по съдържание, физически изхабена и повредена литература наброяват – **1 790** тома.

Постъпилите и отчислени документи, както и състоянието на фонда към 31.12.2021 г. е отразено в табличен вид (Табл.№1-Табл.№5) по начин на постъпване, вид, отрасъл, фонд и език на библиотечните документи.

Табл.1. Състояние на БФ по начин на постъпване

№	По начин на постъпване	Брой тома	Стойност в лева
1.	Дарения	732	4 563,49
2.	Заменки	27	54,00
3.	Покупки	1 863	23 497,69
	ОБЩО	2 622	28 115, 18

Табл. 2. Движение на БФ към 31.12. 2021 г.

	Фондове	Постъпления за текущата година	Отчисления през текущата година	Общ обем фонд Към 31.12.2020
1.	Читалня	120	1	13 606
2.	Справочен	25	0	7 178
3.	Краезнание	36	0	2 343
4.	Графика	5	0	3 656
5.	Ноти	31	0	2 938
6.	Картографски	3	0	202
7.	Библиографски	6	0	1 629
8.	Периодика	0	6	7 751
9.	Дет. художествена	373	129	34 212
10.	Детска отраслева	42	1	10 791
11.	Звукозаписи	0	0	1 653
12.	Филиал	110	0	2 372
13.	Основен/Заемна	1 871	1 653	212 058
14.	ОБЩО:	2 622	1 790	300 389

Табл. 3. Движение на БФ по отдели на знанието към 31.12.21 г.

Отдел по УДК	Текущи постъпления	Отчисления	Общо състояние на фонда
0	44	38	6 226
1	85	31	6 062
2	17	0	1 663
3	182	71	27 863
5	23	48	12 827
61	43	13	8 652
62/65	21	49	24 098
63	1	1	2 951
7	126	5	17 460
793	29	22	3 250
8	28	32	6 912
82	26	92	14 928
9	119	48	13 752
91	20	23	3 338
Художествена	1 443	1 188	105 402
Детска художествена	373	128	34 216
Детска Отраслова	42	1	10 789
ОБЩО:	2 622	1 790	300 389

Табл. № 4 . Движение на БФ по вид към 31. 12. 2021 г.

По вид	Постъпили	Отчислени	Общо фонд
Книги	2 583	1 784	284 186
Периодични	0	6	7 749
Графични	5	0	3 656
Картографски	3	0	202
Нотни	31	0	2 938
Звукозаписи	0	0	1 653
Други	0	0	5
ОБЩО	2 622	1 790	300 389

Табл. №5. Движение на БФ по език към 31.12.2021 г.

По език	Текущо постъпили	Отчислени	Общо фонд
Български език	2 571	1 170	263 832
Руски език	7	612	29 283
Чужд език	44	8	7 274

КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

За втора година културно-масовата и информационна дейност на библиотеката бе съобразена с пандемичната обстановка. Увеличи се работата в дистанционен режим:

- справки и консултации по електронен път и по телефона;

- публикуване на сайта и facebook профила на библиотеката на образователни и информационни материали, виртуални витрини, изложби, популяризиране инициативите за деца;
- прочистване на фонда на библиотеката, дистанционно презаписване на заети книги, подготовка на проекта за книги към МК и др.

Продължи активната работа с деца и тийнейджъри& уроци, екскурзии, изложби с детски рисунки, работилници и др. Акцент в дейността са важни национални, международни и регионални дати и събития.

В традиционната „Лятна читалня на открито” взеха участие 230 деца от ДГ „Родолюбче”, „Миньорче”, „Калина Малина”.

Значими събития в дейността на библиотеката:

1. Изложение на сътвореното в коледната арт програма на РБ"Светослав Минков" и ОУ "Отец Паисий" - с. Ярджиловци

Децата се включват в писането на коледни картички, предоставени от библиотеката, както и в направата на коледни сувенири. По-големите реализират поставената задача да издирят рецепти от тефтерите на баба.

Библиотеката изготви колаж от творчеството на децата и подрежда изложба пред Детския отдел.

2. Презентация по повод 195 години от рождението на Карло Колоди – 24.11.2021 г. „Историята на дървеното човече Пинокио и татко Карло”

3. Награди „Откривател на книги и познание”

Отличени са трима читатели на библиотеката : Белослава Пенчева – ученичка в 3 клас на ОУ „Св. Иван Рилски”, Джовани Евстатиев – ПГТС „Арх. Йордан Миланов” и Кристиан Иванов – журналист.

4. Истории и рими за деца

Литературно четене в електронна среда в рамките на Националната библиотечна седмица 17 – 21 май 2021 г.

5. „Четенето е удоволствие” - виртуално представяне на забавни стихчета от книжка „Питанки” на Петя Кокудева

6. Световен ден на театъра /27 март/ - дигитално-информационно издание с акценти от обръщания на изтъкнати личности по повод празника.

7. Фестивал на 55 – от идеята за „Зимен фестивал” до авторитетния Международен фестивал на маскарадните игри.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ

Читатели – 1 726

Посещения – 20 531

Заети библиотечни документи - 45 009

От новозаписаните и пререгистрирани читатели **464** са ученици. От тях до 14 години – **329**.

От всички читатели:

мъже – **462**

жени – **1 264**

със средно образование (вкл. студенти) – **595**

с висше образование – **661**

Присъствали и участвали в културно-масовите събития, организирани от библиотеката – **578** човека.

Заети за дома документи – **36 556**;

Ползвани на място, в читални – **8 453**

От тях : периодични издания – **4 589**; ноти – **702**; графика – **152**

Посещенията: в читални – **6 501**

за дома – **14 030**

Абонирани чрез фирма ДОБИ ПРЕС периодични издания (вестници и списания) в различни области на знанието – **97** бр.

От тях във филиал „Изток” – **8** бр.

СТАТИСТИКА ПО ОТДЕЛИ 2021

1.	ЗАЕМНА ЗА ВЪЗРАСТНИ	БРОЙ 2021		
		читатели	посещения	заети библ. док.
		1 090	7 531	25 241
2.	ДЕТСКИ ОТДЕЛ	БРОЙ 2021		
		читатели	посещения	заети библ. док.
		294	4 178	4 625
3.	ФИЛИАЛ „ИЗТОК”	БРОЙ 2021		
		читатели	посещения	заети библ. док.
		342	3 573	5 909
4.	ЧИТАЛНЯ	БРОЙ 2021		
		Посещения		Заети библ. материали
		2 273	3 266	
5.	КРАЕЗНАНИЕ	БРОЙ 2021		
		Посещения		Заети библ. материали
		2 046	4 154	
6.	ОТДЕЛ ИЗКУСТВО	БРОЙ 2021		
		Посещения		Заети библ. материали
		930	1 814	

СПРАВОЧНО – БИБЛИОГРАФСКО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Справочно-информационното обслужване е насочено към осигуряване на пълно, качествено и бързо удовлетворяване на информационните потребности на нашите потребители, съобразено с техните променящи се интереси. Търсенето и ползването на все повече онлайн документи и информационни услуги нараства. Ежедневно се провежда информационно обслужване в електронна среда, като се използват обявените връзки за запитвания по e-mail .

В отдел СБИО се преглеждат de visu, описват и класифицират статии от получаваните в библиотеката списания в програмен продукт „Автоматизирана библиотека , модул „Статии” на тематична рубрика – статии от списания.

В края на 2021 г. базата съдържа 38 433 библиографски записа, добавени са нови 987 библиографски записа.

Ежедневно във всички отдели на библиотеката се извършват множество устни справки /тематични, фактографски, дистанционни, уточняване на библиографски данни/ на място, по телефон и по електронен път. Поддържат се всички традиционни каталози и картотеки, както и автоматизираните бази данни.

Общият брой на устните справки е 398. Справките са направени по търсения и запитвания от читатели спрямо техните потребности.

- тематични справки – 172
- библиографски уточнения – 15
- дистанционни – 210
- международна дистанционна – 1

Проведени са уроци по ББЗ с ученици. Изработени са 17 писмени библиографски справки /1 „Краезнание” и 16 СБИО/. Темите на писмените библиографски справки са определени от читателските търсения и са от различни отрасли на знанието. Общо справките са 415.

През годината бяха направени :

- 5 поръчки по междубиблиотечно заемане от РБ "Пенчо Славейков" – Варна, поръчките бяха изпълнени и изпратени по e-mail.

От наша страна бяха изпратени по МЗС справки до НБКМ „Кирил и Методий:

- книга на Стефан Войнов.
- уточняване на биографични данни за допълване на Националната библиография за Мил Мат.

ОТДЕЛ КРАЕЗНАНИЕ

Отдел Краезнание е документален и информационен архив за историята и съвременното състояние на гр. Перник. Предлага на своите читатели фонд от над 2 000 тома книги, служебни, периодични и графични издания, карти. Включва научна, научно-популярна, справочно-библиографска, художествена и документална литература, основно на български език. Материалите се ползват само в читалня. Книжовното наследство се съхранява, представя и предоставя за ползване в читалня от разнообразни издания, първи издания на художествена литература, научни съчинения, представляващи принос в духовната култура на област Перник. Издания, които са библиографска рядкост, съчинения, които независимо от годината си на издаване, са ценен източник на информация, книги с автографи, история и описания на различни селища, местности, области.

Отделът разработва и поддържа информационна база данни с материали от периодичния печат, сборници и части от книги за Перник и селищата, включени в Пернишка област. По този начин отдел Краезнание предлага на всички категории читатели, както и на обществени и държавни институции, устна и писмена библиографска информация по въпроси от обществено-политическия, икономическия и културен живот в областта, нейните природни особености, минало и видни личности. Отделът участва в културните прояви на Регионална библиотека „Светослав Минков” с витрини, изложби, представяния на книги, беседи, срещи и други.

През 2021 г. основна част от дейността на отдела бе издирване, подбор, аналитично описание и обработка на краеведски материали – текущо и ретроспективно.

Поради пандемията COVID-19 през годината се правеха все повече дистанционни справки по краеведски теми – получени по имейл или телефон.

Въпреки нетипичните и непознати до момента условия, в които работят библиотеките, отдел Краезнание на Регионална библиотека „Светослав Минков“ се приспособи към обстановката и продължи своята дейност, като се стреми да удовлетворява потребностите на читателите си.

Сканирани бяха **1 108** краеведски статии от централни вестници и списания, които подлежат на прочитване, според схемата за съхранение на периодичните издания.

Информационното търсене се разпределя, както следва: **61** справки, от които **1** писмени, **10** библиотечни по уточняване на библиографски данни, **16** тематични, **33** дистанционни и **1** справка за чужбина.

През годината бяха подредени **9** витрини и **18** изложби от краеведския фонд на библиотеката, някои от тях в традиционен вариант и в електронна презентация, качена на сайта на библиотеката.

Получените в библиотеката по абонамент или чрез дарение периодични издания и краеведски книги бяха описани и класифицирани по отрасли. Електронната база данни към момента се състои от общ брой **115 186** библиографски записа, от които през 2021 г. бяха обработени **2 934** нови записа.

В отдела бе събрана, обработена и издадена биобиблиография – **Георги Радославов Манолов**.

През месец юли отделът съдейства на проф. Емил Попов за провеждане на дистанционен приеман изпит в Националната художествена академия, катедра „Скулптура“.

През месец октомври бе взето участие в онлайн среща, организирана от Глобал Метрикс - изпълнител на проучване за изследване на общественото мнение и нагласите в България към електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE). Бенефициент и възложител на проучването бе Министерство на образованието и науката. Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (наречена „EPALE“) е европейска, многоезична общност, с отворено членство на специалисти в областта на ученето за възрастни. Тя е част от стратегията на Европейския съюз за насърчаване на повече и по-добри възможности за учене за всички възрасти.

В отдела продължава попълването и съхранението на *„Летописна тетрадка № 2“* на библиотеката.

През месец май бе закупен и инсталиран нов компютър в отдела.

Извършени бяха копирни услуги на читатели, сканиране, принтиране, ламиниране и спираловидно подвързване. Бяха направени рекламни материали - брошури, афиши, разделители, мултимедийни презентации, календарчета, покани, визитни картички, анкети и други материали за различни културни и образователни инициативи. Актуализиран бе сайтът на библиотеката в разделите – новини, галерия, издания и дребни публикации, абонамент и каталозите на картотека краезнание. Направено бе заснемане на изяви на библиотеката, обработване на снимковия материал в подходящ формат .

Обработен бе цялостен списък с изданията за абонамент на библиотеката за 2022 г., изчислени бяха необходимите средства и сключен договор за доставка с фирма ДОБИ ПРЕС.

КООРДИНАЦИОННА, ЕКСПЕРТНО-КОНСУЛТАНТСКА И КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Регионална библиотека „Светослав Минков“ град Перник извършва координационна, експертно-консултантска и квалификационна дейност за библиотеките в региона, съгласно Закона за обществените библиотеки.

Библиотечната мрежа в област Перник се състои от 52 действащи обществени библиотеки.

Основните дейности и през 2021 г. бяха свързани с организацията и провеждането на квалификационни и образователни дейности и събития за надграждане на библиотечните умения и споделяне на добри практики, своевременно информиране за провежданите национални кампании, обявени от Министерство на културата, Фондация „Глобални библиотеки- България“, ББИА и други образователни институции и фондации.

За да осъществи пълноценно функциите си на основен методичен център, отделът кандидатства за допълнителни средства за регионалните библиотеки от държавния бюджет, чрез бюджета на Министерство на културата, с проект на тема „Обществените библиотеки в област Перник – важен информационен, комуникационен и културен център в обществения живот“. Проектът беше одобрен и отпуснатите средства на стойност 4 940 лв. /четири хиляди и деветстотин и четиридесет/ бяха изразходвани в квалификационна, експертно консултантска и издателска дейност за разширяване на познанията на библиотечните специалисти в различни сфери на обществения живот и новостите в библиотечната теория и практика:

1. Организиране и провеждане на работни срещи в общините на област Перник на теми:
а/ *„Обществените библиотеки, като основно място за съхранение и опазване на книжовното и литературно наследство“;*
б/ *Инструктаж, проверка и администриране на годишните инфокарти за Регистъра на обществените библиотеки.*
2. Информирание и подготовка на документи за участие на обществените библиотеки от областта с проекти по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ за 2021 г. В резултат на добрата информация и консултантска помощ, от област Перник кандидатстваха 23 читалищни библиотеки, като 16 бяха одобрени и получиха финансиране.
3. Квалификационни дейности по надграждащо обучение за новоназначени библиотекари без библиотечна квалификация по *„Минимум библиотечна техника и новости в законодателството.“* В това квалификационно събитие бяха включени 10 читалищни библиотекари от област Перник, в две работни групи по 5 човека.
4. За повишаване на професионалните знания и квалификация на библиотечните специалисти в региона беше организиран регионален семинар на тема *„Българските библиотеки - важно място за четене и информираност“*. В него взеха участие 16 специалисти от читалищните библиотеки, разпределени в три работни групи в рамките на 6 работни дни.

Всички читалищни библиотекари от област Перник, които потърсиха професионална експертно-консултантска и квалификационна помощ за осъществяване на библиотечни дейности и събития, бяха информирани своевременно.

С цел подобряване на методичната дейност през 2021 г., по проект на Министерство на културата за регионални дейности, закупихме приложението „Регионална дейност“ на РС-ТМ Ltd. В отдела вече ще се поддържа информационен масив за състоянието на читалищните библиотеки в областта. Започнахме въвеждането в базата данни на информация за библиотеките в региона и работещите в тях библиотечни специалисти, както и статистическата информация за библиотечния им фонд. След въвеждане на данните за всяка библиотека ще имаме възможност автоматично да изваждаме необходимата ни информация по различни показатели.

И през 2021 г., сложната обстановка с COVID-19 доведе и при нас до промяна във формата на голяма част от библиотечните инициативи и от срещите на живо.

Въпреки пандемичната ситуация около COVID-19 и извънредните мерки, координационната, експертно-консултантска и квалификационна дейност в Регионална библиотека „Светослав Минков“ – Перник се осъществяваше системно и целенасочено при изпълнението на следните задачи:

1. Консултации – през годината са направени 589 консултации с библиотекари от областта по основни теми, свързани с библиотечната дейност:
 - Консултации и оказване на помощ при изготвяне и попълване на Инфокартите за Регистъра на обществените библиотеки за 2020 г.;
 - Предоставяне на справки за органите на държавната власт на регионално и национално ниво;
 - Консултации по класификация, автоматизация и подреждане на библиотечните фондове и работа с библиотечната документация;
 - Консултация и подготовка на Длъжностни характеристики, Типови правилници за вътрешния ред при работа в обществени библиотеки;

- Консултации при подготовката на основните документите за участие на обществените библиотеки с проект по Програма „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност-2021г.“.

2. Други дейности:

- Събиране и обобщаване на статистически показатели и годишни отчети за 2020 г.;
- Подаване на информация и организиране на библиотечните специалисти от областта за участие в професионални форуми и събития;
- Популяризиране на добри практики и обмяна на опит;
- Участие в работни срещи, организирани от РЕКИЦ – Перник, отдел Култура – община Перник, Брезник, Радомир, Ковачевци и Трън;
- Получаване и разпределение към обществените библиотеки в областта на дарения от ББИА, НБКМ, Фондация „Глобални библиотеки-България“, Сдружение градски читални-ЧитАлнЯ София, частни лица и издателства и др.